

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ДЕМОКРАТИЧНА ДИКТАТУРА І ПРОЛЕТАРСЬКА ДЕМОКРАТІЯ.

Вже багато у нашій пресі писалося гострої критики про всякі організаційні справи, часами про такі, які не варта зломаного цента, часами у них робилося з мінли слоня і т. д. Мені здається, що було-б багато краще, коли-б наші дописувачі писали більше добрих поглядів, піддавали крапці думки для добра й розвитку організації, ніж критики. З цього було-б більше користі. Безпастайна критика викликає тільки неспокій. Для людей, що стоять в організації недого, а головною для людей поза нашими організаціями, та критика є такою страшною, що вона їм відлякує. Ім здається, що у наших організаціях є відкиди ідеал, коли так багато критики.

Розуміється, ми дивимося на справу інакше. Ми самокритикуємо якраз показуємо, що ми вже достало, свідомі люди і самокритикою хочемо втримати наші організації на висоті свого завдання, а головню цим ми показуємо, що тільки в робітничих організаціях є справжня демократія, що тільки у них кожний член має змогу сказати відкрито свою думку не тільки на зборі перед членством, але й перед загальним тишем читачів робітничої преси про свою організацію.

У нас, в організації, як і всюди, невідомі одиниці. Є й такі, що залишилися організації, бо їм у ній то одно, то друге не подобалося. І часто такі одиниці потім стають відкритими ворогами робітничої організації. Щоб вдоволювати своє власне дрібницьке (одноразове і дурницьке) самолюб'я, вони ходять і підмовляють інших членів, що у наших організаціях диктатура, що у них правлять одиниці і т. д. А нащо стараться вони не брехати на передніх товариств. Хто читав останні числа "Укр. Голосу", той бачив там погані наклепи на підозрювані членства РЗТ проти в.т. Навізівського і Шатувальського.

Для свідомого робітника це рік цілком зрозуміла: всюди вороги робітництва, поборюючи робітничу організацію, б'ють в першу чергу тих, хто для них найнебезпечніший, хто стоїть в провіді. Коли-б ті самі вороги вично брехали на т. Поповича: що він має кілька

поверхову кам'яницю, що йому електрика діти колише і т. ін. Зараз діти т. Поповича поїхали до Канади, а сам т. Попович виїхав до Вінніпегу. Тож "добрі люди" ще на вздогні пустили за ним брехню, що він мав забрати щось ні більше, не менше, як 30 тисяч доларів та купив собі за них фарму коло Ніагари.

На тому закінчилося. Тов. Поповича нема зараз перед очима, верби на його фармі виродили грушки — треба брехати на інших "диктаторів", які є щодня перед очима.

Чи справді у наших організаціях є якась диктатура, а якщо ні, то чому ми не говоримо про це, що Дирекція має право кожного часу викинути члена з організації, вирішувати чи перевизирати усі ухвали-заряди. Не говорю я про те, які необхідні права, справжні диктаторські права має там "духовний провідник", який є, такою сталім і незмінним підписувачем певних організацій. Отже не є пустим звуком те, що люди кажуть: "Там все робиться так, як він скаже".

Отже в цій греко-католицькій організації не загальні збори, не конвенція є найважливішим тілом, але дирекція. Загальні збори членства переводять якусь ухвалу, а дирекція не затверджує — і кінець. Рішення загальних зборів іде тоді до коша. Загальні збори виберуть заряд, а дирекція не затверджує — і на тому кінець. Заряд переводить якусь ухвалу і дирекція її не затверджує — на тому справа скінчена. Дирекція старша за все, вона має повні диктаторські права. Вона вибрана раз на завжди, решту вона сама себе доповнює.

І ці люди називають себе "демократією", а робітничі організації вони називають "диктатурами". На ділі ж справляється якраз навпаки: там, де "демократія" справжня диктатура одиниці, головню пошів, а в робітничих організаціях справжня пролетарська демократія.

Чому ми називаємо свою демократію "пролетарською"? Тому, що членом Робітничого Запомогового Товариства може бути тільки робітник, що панам і попам нема до него доступу. Бо як би вони до него дібралися, то запровадили-б свою диктатуру.

"Господу Богу в Тройї Единому", "що все що на нарадах Дирекції буде говоритися, або рішення, задержу в тайні, — навіть тоді, коли-б я перестав бути членом Дирекції а навіть і Братства. Цю присягу стверджує власноручним підписом. — Так мені Боже допоможи. Аминь."

Постійним і обов'язковим членом і провідником дирекції є духовник.

Які права має та дирекція? А такі: вона "затверджує кожнорічний Уряд Братства і поодинокі його члени виборних на загальних річних, кварталних або надзвичайних зборах".

"Дирекція потверджує або відкидає ухвали звичайних зборів і рішення заряду".

Як же не говорю тут про те, що Дирекція має право кожного часу викинути члена з організації, вирішувати чи перевизирати усі ухвали-заряди. Не говорю я про те, які необхідні права, справжні диктаторські права має там "духовний провідник", який є, такою сталім і незмінним підписувачем певних організацій.

Отже не є пустим звуком те, що люди кажуть: "Там все робиться так, як він скаже".

Отже в цій греко-католицькій організації не загальні збори, не конвенція є найважливішим тілом, але дирекція. Загальні збори членства переводять якусь ухвалу, а дирекція не затверджує — і кінець. Рішення загальних зборів іде тоді до коша. Загальні збори виберуть заряд, а дирекція не затверджує — і на тому кінець. Заряд переводить якусь ухвалу і дирекція її не затверджує — на тому справа скінчена. Дирекція старша за все, вона має повні диктаторські права. Вона вибрана раз на завжди, решту вона сама себе доповнює.

І ці люди називають себе "демократією", а робітничі організації вони називають "диктатурами". На ділі ж справляється якраз навпаки: там, де "демократія" справжня диктатура одиниці, головню пошів, а в робітничих організаціях справжня пролетарська демократія.

бітничого Запомогового Товариства, коли-б в його статуті встановити такий параграф: "Пролетарський провідник має право уневажнити ухвали зборів і заряду, если ці ухвали противилибиса духови пролетарської справи".

Сам по собі параграф не страшний. У нему застерігається, щоб організація не звернула з пролетарського шляху. Але у нас підняв-б бунт: чому надається таке велике право одиниці? І цілком слушно. У нас ніяким одиницям ніяких надзвичайних прав не надається. А в статуті того греко-католицького братства, про яке вище пишу, є такий параграф: "Духовний провідник має право уневажнити ухвали зборів і заряду, если ці ухвали противилибиса духови Католицької Церкви".

Отже все вище наведене нехай дасть робітникам до думання. Прочитавши це, нехай кожний скаже собі: де є диктатура, а де демократія?

Головно це повинні взяти собі до розуму деякі наші "критики", що в більшій часті критикують поодинокими людьми, а не говорю про тих "критиків", що розписуються в "Укр. Голосі". Наше членство знає хто є "Укр. Голос" — і цього вистарчає. Погано було-б коли-б "Укр. Голос" хвалив Навізівського та Шатувальського. "Укр. Голос" зовсім не робить чести тям членам нашої організації, наділюючи яких він плаче. Бо знаємо-ж ми чого він плаче. Нехай же плаче і осліпне — ми ідемо своїм шляхом. Ідемо, будемо свою організацію, витягнемо її до суду, а найголовніше не ідемо-внитися до патріотів, ні до католиків. А от ті самі пани з "Укр. Голосу" у своїй своїй роботі малують за нами, дуже невдачно — але малують.

Арзештінск. Вінніпег, Ман.

ПОМЕР ТОВ. МАТВІЙ НОВАЛЬ.

25. червня 1929 року в Кінг Едвард шпиталі у Вінніпегу помер т. Матвій Коваль. Помер він на сухоті, пролежавши в тому шпиталі шість років.

Покійний товариш належав до відділу ТУРФДім і РЗТ в Кенорі, Онт. В січні 1928 року він прийшов на 9-ий відділ ТУРФДім (не як делегат, але сам по собі). Ще в дорозі в потязі йому стався вибух крові. У Вінніпегу він хотів це передіти, ази наших організацій, а потім піти до лікарів. Однак не вдалося йому досягти до кімнати ліків, бо стався повний зблиз крові і його відвезено до докторів у той спонтований гострий характер сухот. Доктор записав його в Кінг Едвард шпиталі (це спеціальний шпиталь для сухотників), де він пролежав аж до самої смерті — ціло го півтора року.

Цілий час покійного відвідували в шпиталі вірні товариші і товаришки, як також час від часу навідувалися до нього товариші з Кенори. Покійний товариш був дуже щирим працівником наших організацій. Він був одним з основників відділу ТУРФДім в Кенорі, він щиро працював для будування в Кенорі Укр. Роб. Дому. Він був одним з тих тих товаришів, що мало говорять, але щиро працюють.

Тов. М. Коваль походив з села Воєлице, а Волний. В Кенорі він одружився, але дружина його померла, полишивши йому двоє дітей сиротами. Працюючи на залізничній, покійний утримував дітей, які жили при родичах друзини покійного. Коли-ж страшна недуга залягла Ковалів, діти залишилися під повною опікою родичів.

Пару тижнів перед смертю покійний висловив бажання, щоб його похоронили в Кенорі поруч могил його дружини. Тіло покійного відвезено в Вінніпегу 26. червня до Кенори, де його того-ж таки дня похоронено згідно з його бажаннями.

Останній діл перед смертю покійний тяжко мучився, хоч після довго тяжкої недуги з него залишилися майже самі кости. Покійний був справдім свідомим пролетарем. До останніх днів, поки спляхив йому оці пам'ять, він читав газети, книжки, цікавився робітничим рухом, життям організації. Коли його відвідували опікуни, то його мова завжди була про організацію, він журився кенорським відділом, кожному полюбив, хоч свідомий був того, що вже їм не вийде і шпиталю. В його слабкому мученому тілі жив завзятий боровий дух. В особі т. Ковалів двоє сиротів втрачили свого батька, а організація втра

тила щирого працівника.

Вмер покійний на 37-му році життя. Перед смертю сказав, щоб ніяких парад йому не робили, але похоронити при найменших видатках так тихо, як тихо він працював і жинився.

Покійний має в Канаді брата, який відвідав його кілька днів перед смертю. Ми віримо, що

хтось з кенорських товаришів напише більше про покійного, а ми на закінчення лише скажемо: тов. М. Коваль помер, але пам'ять про його життя завжди в тії організації, в якій він працював і жинився.

Покійний має в Канаді брата, який відвідав його кілька днів перед смертю. Ми віримо, що

РОЗУМНА УХВАЛА ПЯТОЇ КОНВЕНЦІЇ РЗТ.

— Скільки членів і членкинь РЗТ. від нового року заохоріли та скільки допомогли вони взяти? — запитав секретаря відділу РЗТ.

— А нащо вам? — запитав секретар.

— Бачите, мені сказали, щоб я написав дещо про наш відділ РЗТ. Отже хочу матеріалу.

На моє бажання секретар предложив таке: Від нового року в нашому відділі заохоріло разом членів і членкинь 22. Деякі з них слабували по два рази. Тих 22 членів й членкинь взяли допомоги з головної каси РЗТ. на суму \$475.75. На літні хорів ще є три товаришки, які є поважно хорі, бо мали операції. Отже тим товаришкам також наша каса мусить виплатити кілька десятків. Можна сказати, що хорі члени й членкині нашого відділу вибрали з головної каси РЗТ. около 600 доларів за літню.

А чи можете мені сказати скільки грошей наш відділ від нового року вкладає в місячних вкладок до головної каси РЗТ? — запитав я.

— Завжди скільки хвиля, то скільки.

По кількох хвилях я довідався, що з місячних вкладок наш відділ вкладає до головної каси

всього 697 доларів.

Мимо всієї підходить гадка: дуже розумна ухвала V. конвенції РЗТ, яка постановила виплачувати хорим допомогу не після тижня, але після двох. Коли-б не ця ухвала, то цього року наш відділ вибрав би з каси більше, як вклав.

Деякі члени задіяли цього записали ряди РЗТ., а деякі стоять та нішком нарікають на цю ухвалу. Але нам, товариші, треба зрозуміти, що наша організація РЗТ. мусить жити, а щоб жити, то мусимо пристосувати наші ухвали так, щоб ми самі не зли свої організації. Ось цифри до нас говорять.

Індустрія в Транскої в якій працюємо, не є така жорстока, щоб робітників зорювали позєрала в порівнянню до майнів. Але поза це з головної каси ми вибрали не дуже то менше, як вкладали.

А тепер коли візьмемо під увагу майнерські околиці, де випадки за випадками бувають, тоді кожний, хто доробить РЗТ., скаже, що ухвала V. конвенції є розумна, і нема потреби дорікати на місячні вклади там, що цю ухвалу піддержували.

Транскої. Вінніпег, Ман.

ВСІ ЙДІТЬ ЩЕ СЬОГОДНЯ В РЯДИ РЗТ.

Найперше складова щирю подяку відділовому зарядови Робітничого Запомогового Товариства і так само зарядови Укр. Роб. Дому за прийняття тла мого товариша життя до Укр. Роб. Дому у Вінніпегу.

Звідки відбувся так величавий похорон і так само дякую Головному Зарядови РЗТ. за виплатлення мені допомоги в сумі \$73.50, а посмертного в сумі \$300.00, котрі у цю важку хвилину так мені стали в прирідку. Так само складова подяку дрігентови і всім членам оркестри РЗТ., що грали при домовині мого покійного това-

риша в Укр. Роб. Домі. Дякую опікунам хорів, що відвідували його підчас слабости, а зокрема складова подяку всім товаришам і товаришкам, котрі прибули так численно на похорон.

А до вас всіх товариші і товаришки кличу: Ставайте всі в ряди Робітничого Запомогового Товариства сьогодні, не відкладайте на завтра, бо те завтра може скінчитися ще ширі, а ви можете остатися безрадні. Всі йдіть ще ширі в ряди Робітничого Запомогового Товариства.

Вінніпег, Ман. Анна Маніла.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

(Написав Л. Цукерман).

І Англія, і Японія були проти об'єднання Китаю хоч під керівництвом реакційного шанхайського уряду. Злучені Держави увесь час підтримують нанкінський уряд Чан-Кай-Ши, що намагається скерувати Китай на шлях капіталістичного розвитку. Злучені Держави перші визнали його за об'єднаний уряд усього Китаю, послали в Нанкін своїх радників, гадають підтримати нанкінський уряд у всіх галузях його політики і тим самим сприяти капіталістичному об'єднанню всього Китаю під керівництвом Злучених Держав.

Злучені Держави намагаються протиставити монополіям Англії та Японії об'єднаний буржуазний Китай, що розвивається капіталістичним шляхом за підтримкою Злучених Держав.

Плян Давса, що є завершенням політики Злучених Держав у Німеччині після світової війни, надзвичайно яскраво характеризує другий тип політики американського імперіалізму, що виступає повною і обережною й вперто підходить до панування в Європі, де економічного й політичного поневолення Німеччини.

Версальський мир і система репарацій були пагодами перемоги французького імперіалізму

в Європі. Боязкість економічного відродження Німеччини примушувала Францію різними шляхами йти на довготривале економічне й політичне поневолення німецького господарства.

Сплачування репарацій, поставки натурою, утримання окупаційного війська на Райні—все це з'ядало важкою вагою на німецьке господарство, що зазнало вже великих утрат за часів світової війни.

Німеччина йшла до прірви. Марка безперечно падала, господарська єдність країни руйнувалася, зовнішня торгівля під виглядом імпорту до Німеччини, реальна заробітна плата катастрофічно котилася вниз, зростали соціальні конфлікти, класові бої. 1923 рік був критичним роком для німецької буржуазії.

На допомогу німецькій буржуазії прийшов американський фінансовий капітал, зацікавлений у відновленні капіталістичної Німеччини. Повоєнна розруха заволодала експортові капітали із Злучених Держав до Європи. У Злучених Державах збиралася величезна кількість капіталу, що шукав збуту, шукав тільки досить містких і забезпечених ринків уміщення. Таким ринком була Німеччина, що могла-б проковтнути значні маси американського капіталу.

З другого боку американські фармери були зацікавлені в Німеччині, як у ринку збуту сільсько-господарських продуктів. Стабілізація Німеччини та її відновлення було в інтересах як американського фінансового капіталу, так і сільського господарства Злучених Держав.

Істотність плану Доса була в наступному: поперше, Німеччина повинна була й далі пла-

тити репарації (виплата коштів за втрачені й мали сорозники за час світової війни).

Ці виплати розподіляються таким чином:

Порядок репараційних виплат за планом Доса (в мільйонах золотих марок).

Роки	Бюджет виплат	Залишки			Прогнозований залишок на кінець року	Виплати на проміжних етапах	Залишок на кінець року	Залишок суми
		Процент на виплати	Процент на виплати	Процент на виплати				
1924—25	—	200	—	—	—	—	1000	
1925—26	—	130	465	250	250	125	1250	
1926—27	110	—	550	290	—	250	1250	
1927—28	500	—	660	290	—	300	1750	
1928—29	1200	—	660	290	—	300	2550	

Ця таблиця досить яскраво характеризує програму оздоровлення Німеччини. Німеччина мусить платити репарації, при чому сума їх з кожним роком зростає. Під забезпечення виплат Німеччина мусить передати свої залишки міжнародній компанії, що саме утвориться в якій особливим впливом буде користуватися американський капітал. Німеччина згоджується віддати керівництво грошово-кредитною політикою в руки американських банкірів. Німеччина мусить дати в руки кредиторів під забезпечення репарацій закладку на німецькі промислові підприємства в розмірі 5 мільярдів марок золотом. Німеччина вводить нові податки на цукор, алкоголь, пиво, тютюн, збільшує митові податки і всі прибутки від нього віддає

кредиторам.

Ці податки мусять бути не нижче за 1,250 мільйонів золотих марок на рік. Вся ця сума перекладається на широкі споживчі маси, бо експерти намагаються податки підвищити до останніх меж платоспроможності, при чому перевагу віддається посереднім податкам, тобто податкам на предмети широкого споживання.

Всі суми репараційних виплат надходять до особливо трансфертного (переводного) комітету, що переводить їх за кордон з таким розрахунком, щоб ця операція не спричинилася до іднання курсу марки.

На чолі комітету стоїть американець. В такий спосіб, в руках американського фінансового капіталу перебуває все господарство Німеччини.

Фінансовим тиском він може на свій розгляд направляти розвиток німецького господарства у той чи інший бік. Однак, план Доса засуджено на банкрутство через те, що основним стрижнем його є визиск німецького робітника, що безумовно збільшується.

Виконання плану Доса може йти тільки через дальше збільшення податкового пресу, тим самим зниження заробітної платні, а на це німецьке робітництво на довгий час не піддає. Крім того, план Доса має глибоке економічне заперечення: Німеччина може платити тільки в випадку значного перевищення вивозу над довозом. Посилений же німецький визис утворює конкуренцію промисловості союзників, і тим самим змушує їх підвищувати митові податки в інших країнах.

(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

Він завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ін.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драматургів;
- Найновіші журнали з Радянської України;
- Річні ноты для хорів і сольоспівів;
- Річні музичні інструменти;
- Перуки, вальсові дуди, все потрібне для драматургів;
- Грамфонні рекорди в грамфоні.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога.

Разом з каталогом міститься інформаційне і фінансове бюро, яке дає всі поради, виконує різні впророчення, пересила гроші з старого краю, вибирає афілейти, продає шифарти. Обслуга ТОЧНА Й ДЕШЕВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.